

Lag och rätt

Sven Winnell 080216:

Det regeringen arbetar med enligt Internet 080216.

Lag och rätt.

<http://winnell.com/omr353g12.pdf> (34+7955)

Lag och rätt

<http://regeringen.se/sb/d/1490>

[Lagstiftning](#)

[Rättsväsendet](#)

[Brottmålsärenden](#)

[Internationellt rättsligt samarbete](#)

[Strategi för att möta hotet från terrorismen](#)

[Europadomstolen](#)

Lagarna ska värna demokratin och de mänskliga rättigheterna. De ska åstadkomma en god balans mellan olika intressen i samhället. De ska vara lättbegripliga, konsekventa och kunna stå sig under lång tid. Att rättsväsendet fungerar väl är en förutsättning för hela samhällslivet, såväl för näringslivets utveckling och den ekonomiska tillväxten som för människornas tillit till varandra och förtroendet för samhällsfunktionerna.

Handbok för bättre omhändertagande av sexualbrottsoffer

Nationellt centrum för kvinnofrid har överlämnat en handbok för vårdens omhändertagande av offer för våldtäkt och andra sexualbrott, till justitieminister Beatrice Ask. Handboken presenterades även vid en pressträff med justitieministern, Gun Heimer, chef för Nationellt centrum för kvinnofrid, Lotta Sundström, kammaråklagare och Steven Lucas, leg läkare.

[Pressmeddelande: Pressträff med justitieminister Beatrice Ask](#)
[Webbutskickning från pressträffen med justitieminister Beatrice Ask](#)

[Webbplatsen för Nationellt centrum för kvinnofrid](#)

Påföljder för psykiskt störda lagöverträdare

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över ett förslag om ändringar av bestämmelserna om påföljder för psykiskt störda lagöverträdare. Förslaget innebär bland annat att den som är allvarligt psykiskt störd och begår ett brott ska kunna dömas till fängelse i vissa fall.

[Pressmeddelande: Påföljder för psykiskt störda lagöverträdare](#)

[Ökade möjligheter att ingripa mot rattfylleri och sjöfylleri](#)

[Anders Perklev ny riksåklagare](#)

Senaste publikationer

[Europeiskt småmålsförfarande](#)

[Parents and children - information about current legislation](#)

[Nationellt ansvar och internationellt engagemang - En nationell strategi för att möta hotet från terrorismen](#)

[Alla publikationer](#)

Upphovsrätten i informationssamhället

- nya regler sedan den 1 juli 2005

ANSVARIGT STATSRÅD

[Beatrice Ask](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Justitiedepartementet](#)

Lagstiftning

<http://regeringen.se/sb/d/1910>

[Grundlagarna](#)

[Familjerätt](#)

[Straffrätt](#)

[Fastighetsrätt](#)

[Bolagsrätt](#)

[Upphovsrätt](#)

[Varumärkesrätt](#)

[Patenträtt](#)

[Skydd av immateriella rättigheter](#)

[Personuppgiftslagen](#)

Riksdagen är Sveriges lagstiftande församling. Som underlag för riksdagens beslut ligger i de flesta fall förslag till nya och ändrade lagar från regeringen. Förslagen utarbetas i det departement som ansvarar för det verksamhetsområde dit lagstiftningen hör.

Justitiedepartementet har hand om en mycket stor del av lagstiftningen och har också ett övergripande ansvar inom Regeringskansliet för lagstiftningens kvalitet.

Departementet ansvarar för lagstiftningen inom områdena för

- statsrätt och den allmänna förvaltningsrätten,
- civilrätten,
- processrätten, samt
- straffrätten.

I Regeringskansliets rättsdatabaser är det möjligt att söka bland lagar, förordningar, kommittédirektiv m.m.

ANSVARIGT STATSRAÅD

[Beatrice Ask](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Justitiedepartementet](#)

RELATERAT

[Läs mer om lagstiftningsprocessen](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Sök efter lagar och förordningar i Lagrummet](#)

Fastighetsrätt

<http://regeringen.se/sb/d/1917>

Tredimensionell fastighetsindelning

Till den fastighetsrättsliga lagstiftningen räknas bl.a.

- jordabalken,
- fastighetsbildningslagen,
- expropriationslagen och
- bostadsrättslagen.

Jordabalken innehåller bestämmelser om vad som utgör fast egendom och hur denna överläts och pantsätts. I jordabalken finns också bestämmelser om bl.a. hyra (upplåtelse av hus eller del av hus till nyttjande mot ersättning) och arrende (upplåtelse av jord till nyttjande mot ersättning).

En fastighet utgörs som regel av ett markområde med tillhörande byggnader. Bestämmelser om hur fastigheter bildas och registreras finns i fastighetsbildningslagen. En ny fastighet kan bildas genom bl.a. avstyckning och ombildas genom fastighetsreglering.

Frågor som rör hur staten eller en kommun kan ta mark i anspråk genom tvångsförfogande regleras i expropriationslagen.

Till fastighetsrätten brukar också räknas lagstiftningen om bostadsrätt. Enligt bostadsrättslagen får en bostadsrättsförening upplåta bostadsrätt till sina medlemmar. Bostadsrättshavaren äger en andel i föreningen. Med andelen i föreningen följer en rätt att nyttja en viss lägenhet.

ANSVARIGT STATSRAÅD

[Beatrice Ask](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Justitiedepartementet](#)

RELATERAT

[Prop. 2007/08:54 Den nya inskrivningsmyndigheten, m.m.](#)

[Ds 2007:12 Bostadsrättsregister - några modeller för registrering av bostadsrätter](#)

[Prop. 2005/06:80 Reformerad hyressättning](#)

[Prop. 2005/06:28 Elektroniskt ansökningsförfarande i inskrivningsärenden, m.m.](#)

[Prop. 2005/06:13 Avstående från besittningsskydd](#)

[Faktablad: Nya regler för bostadsrätter](#)

Bolagsrätt

<http://regeringen.se/sb/d/5328>

[Regelförenkling i Justitiedepartementet](#)

[Ny aktiebolagslag](#)

[Aktiebolag för verksamhet som inte drivs i vinstsy](#)

Justitiedepartementet ansvarar för den grundläggande lagstiftningen om bolag.

Det finns olika sorters bolag. De vanligaste är

- enkla bolag,
- handelsbolag,
- kommanditbolag, och
- aktiebolag.

Regler om enkla bolag, handelsbolag och kommanditbolag finns i lagen (1980:1102) om handelsbolag och enkla bolag. Regler om aktiebolag finns i aktiebolagslagen (2005:551).

Aktiebolaget

Kännetecknande för aktiebolaget är att dess verksamhet bedrivs utan att delägarna (aktieägarna) är personligt ansvariga för bolagets skulder. I stället ska bolaget ha ett visst aktiekapital som säkerhet för bolagets skulder. I ett s.k. privat aktiebolag ska aktiekapitalet uppgå till minst 100000 kr och i ett s.k. publikt aktiebolag till minst 500000 kr. Aktiebolag ska registreras hos Bolagsverket.

En ny aktiebolagslag

Den 1 januari 2006 trädde en ny aktiebolagslag i kraft. Den nya

lagen markerar slutet på en stor aktiebolagsrättslig reform som har pågått i flera år. Syftet har varit att skapa ett modernt och effektivt regelverk för svenska företag. Grunden för förändringsarbetet har utgjorts av de förslag som Aktiebolagskommittén har lämnat.

EU och bolagsrätten

Det finns flera EG-direktiv på bolagsrättens område och nya förslag förbereds inom rådet och på kommissionens generaldirektorat för inre marknaden. Målsättningen är att skapa likvärdiga förutsättningar för bolag hemmahörande i olika länder inom EU. Sverige deltar aktivt i detta arbete. EU har också beslutat att tillskapa en särskild europeisk bolagsform, s.k. europabolag, som kan bildas och verka i alla EU:s medlemsländer.

Företagsstyrning

Frågor om företagsstyrning och företagskontroll (corporate governance) har under senare år rönt allt större uppmärksamhet både i Sverige och internationellt. I Sverige har sådana frågor behandlats bl.a. av Förtroendekommissionen. Kommissionens uppdrag redovisades i april 2004 i betänkandet SOU 2004:47 Näringslivet och förtroendet.

Förtroendekommissionen tog också initiativ till bildandet av en särskild arbetsgrupp, den s.k. Kodgruppen, med uppgift att utarbeta en svensk kod för bolagsstyrning. Resultatet av gruppens arbete finns i betänkandet SOU 2004:130 Svensk kod för bolagsstyrning.

ANSVARIGT STATSRÅD

[Beatrice Ask](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Justitiedepartementet](#)

RELATERAT

[Ds 2008:5 Ändringar i EG:s redovisningsdirektiv](#)
[Prop. 2007/08:45 Elektronisk ingivning för ekonomiska föreningar och vissa andra företag, m.m.](#)
[Prop. 2007/08:15 Gränsöverskridande fusioner m.m.](#)
[Ds 2007:35 Skärpta fusionsregler](#)
[Prop. 2006/07:70 Några aktiebolagsrättsliga frågor](#)
[Promemoria: Några frågor med anledning av ändringar i kapitaldirektivet](#)
[Broschyr: Förenklade redovisningsregler](#)
[SOU 2004:47 Näringslivet och förtroendet](#)
[SOU 2004:130 Svensk kod för bolagsstyrning](#)

LADDA NER

[Kommittédirektiv 2007:132 Ett enklare aktiebolag \(pdf 64 kB\)](#)
[Kommittédirektiv 2007:78 Ytterligare förenklingar av redovisningsreglerna, m.m. \(pdf 115 kB\)](#)
[Kommittédirektiv 2007:54 Översyn av vissa frågor om skyddet för företagshemligheter \(pdf 86 kB\)](#)
[Kommittédirektiv 2006:128 Tilläggsdirektiv till Utredningen om revisorer och revision; genomförande av EG-direktiv m.m. \(2006:96\) \(pdf 52 kB\)](#)
[Sammanställning över förslagen i Förtroendekommissionens betänkande SOU 2004:47 Näringslivet och förtroendet \(pdf 49 kB\)](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Bolagsverket](#)
[Europeiska unionens råd](#)
[Kommissionens generaldirektorat för den inre marknaden](#)

Regelförenkling i Justitiedepartementet

<http://regeringen.se/sb/d/9117>

[Justitiedepartementets viktigaste åtgärder](#)

Justitiedepartementet har hand om en mycket stor del av lagstiftningen och har också ett övergripande ansvar inom Regeringskansliet för lagstiftningens kvalitet. Departementet ansvarar för lagstiftning inom områdena för statsrätt och allmän förvaltningsrätt, civilrätt, processrätt och straffrätt.

Departementets bedömning är att den största potentialen för regelförenkling ligger inom det civilrättsliga området. Härvid berörs särskilt lagstiftningen inom det associationsrättsliga området.

Justitiedepartementets ansvarsområden

De områden som kan bedömas ha särskilt stor betydelse för företagandet - associationsrätten samt redovisning och revision - berör ett mycket stort antal företag. Bara antalet aktiebolag uppgår till ca 350 000, varav de flesta är relativt små. Förenklingar i reglerna om redovisning och revision kan beröra ett stort antal ytterligare företag. Ändringar i vissa enskilda regler, till exempel inom redovisningsområdet kan komma att beröra alla fysiska och juridiska personer som bedriver näringsverksamhet. Antalet aktiebolag, ekonomiska föreningar, handelsbolag och enskilda näringsidkare överstiger en miljon näringsidkare. Till detta kommer stiftelser, ideella föreningar med flera som bedriver näringsverksamhet.

Inriktningen och arten av regelförenklingsarbetet

Förenklingsfrågorna bedrivs inom ramen för traditionellt lagstiftningsarbete. De enheter som ansvarar för berörda regelverk handlägger sina respektive projekt på det sätt som i det enskilda fallet bedöms lämpligast. I detta ligger att bedöma inom vilket eller vilka områden arbetet har störst möjlighet att leda till förenklingar för företagen.

I vissa fall kan det vara lämpligt att en fråga behandlas inom departementet, till exempel i en departementspromemoria. I andra fall kan frågan vara av sådant slag att den lämpligast tas om hand av en statlig offentlig utredning. Det kan också bli aktuellt att mera begränsade frågor lämnas över till redan befintliga utredningar. De tjänstemän som deltar i utredningsarbetet skall lyfta fram de förenklingsaspekter som kan göra sig gällande i de olika utredningarna.

Samråd med näringslivet

De enheter som arbetar med frågor som berör företag har som regel olika slag av kontakter med myndigheter, näringslivsorganisationer och andra berörda. Det är vanligt med samråds- och informationsmöten inom enskilda lagstiftningsprojekt eller inför viktigare möten i EU:s institutioner. Det förekommer också till exempel att näringslivsorganisationer på initiativ av departementet ges tillfälle att lämna synpunkter inför det fortsatta regelförenklingsarbetet; avsikten är att det slaget av kontakter ytterligare ska öka. Andra kontakter sker på initiativ från näringslivet.

Vid upprättande av departementspromemorior, utredningsdirektiv, lagrådsremisser och propositioner anordnas ofta olika slag av hearings och remissmöten i syfte att komplettera beslutsunderlaget med synpunkter från bland annat näringslivet. Ofta framgår det också av utredningsdirektiv

att kontakter ska tas även med andra näringslivsorganisationer än de som finns representerade i en viss utredning.

Hittills har framförallt det civilrättsliga området bedömts ha störst potential för konkret regelförenkling för företagen.

Inkomna förslag hanteras i första hand genom att de tas in i nystartade eller befintliga utredningar.

Regeringens handlingsplan för regelförenkling - en redovisning av det första steget

Läs mer om regeringens arbete med regelförenklingar.

[Regeringens handlingsplan för regelförenklingar](#)

Patenträtt

<http://regeringen.se/sb/d/9308>

[Genpatent](#)

[Frågor och svar om genpatent](#)

Patenträtten är av stor betydelse för framtida sysselsättning och tillväxt.

Ett starkt och konkurrenskraftigt patentskydd är en förutsättning för livskraftiga företag inom en rad industrisektorer. Patenträtten ska samtidigt vara utformad så att den ger en rimlig balans mellan olika allmänna och enskilda intressen. Sverige verkar såväl nationellt som i olika internationella fora för ett effektivt och balanserat patenträttssystem.

Inom EU verkar Sverige för att det ska skapas ett rättssäkert, kostnadseffektivt och konkurrenskraftigt system för EU-patent.

Delar av lagändringar träder i kraft 1 juli - Harmoniserad patenträtt

I propositionen föreslår regeringen att Sverige ska tillträda två konventioner på patenträttens område: den reviderade europeiska patentkonventionen (European Patent Convention, EPC 2000) och patenträttskonventionen (Patent Law Treaty, PLT).

Genom EPC 2000 har den europeiska patentkonventionen blivit mer användarvänlig. Sverige är sedan tidigare anslutet till den europeiska patentkonventionen och ett tillträde till EPC 2000 är en förutsättning för att Sverige ska fortsätta att vara det. PLT

syftar till att förenkla och harmonisera formella krav som ställs för patentansökningar och beviljade patent. Konventionen underlättar för företag och enskilda att få patentskydd i flera länder.

I propositionen föreslår regeringen också att det ska införas en ny möjlighet för patenthavare att genom en administrativ prövning vid Patent- och registreringsverket begränsa ett patent eller få det upphävt i sin helhet. Med stöd av de föreslagna bestämmelserna kan en patenthavare rätta till ett patent som bedöms vara ogiltigt till viss del och på så sätt undvika en ogiltighetstalan vid domstol. Det föreslås också utvidgade möjligheter att begränsa ett patent inom ramen för en domstolsprövning av patentets giltighet.

Delar av lagändringarna trädde i kraft den 1 juli 2007. Det gäller dock inte lagändringar som är föranledda av EPC 2000. Dessa lagändringar föreslås träda i kraft den dag regeringen bestämmer.

ANSVARIGT STATSRAÅD

[Beatrice Ask](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Justitiedepartementet](#)

RELATERAT

[Informationsmaterial: Ändringar i patentlagen Prop. 2006/07:56 Harmoniserad patenträtt](#)

Skydd av immateriella rättigheter

<http://regeringen.se/sb/d/9338>

Frågor och svar

I promemorian "Civilrättsliga sanktioner på immaterialrättsens område - genomförande av direktiv 2004/48/EG" (Ds 2007:19) lämnas förslag till genomförande av det så kallade civilrättsliga sanktionsdirektivet.

Europaparlaments och rådets direktiv 2004/48/EG av den 29 april 2004 om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter syftar till att skapa en hög, likvärdig och enhetlig skyddsnivå för immateriella rättigheter inom EU. Direktivet gäller för alla typer av immateriella rättigheter, det vill säga upphovsrätt, patenträtt, varumärkesrätt med mera, såväl i fysisk som i digital miljö.

Direktivet skulle ha varit genomfört i medlemsstaterna senast den 29 april 2006. Svensk rätt uppfyller redan direktivets krav i flera avseenden. I några avseenden saknas dock svenska bestämmelser som motsvarar direktivets krav och därför föreslås nu vissa lagändringar.

I promemorian föreslås bland annat regler som gör det möjligt för domstolen att vid vite förelägga den som gjort eller medverkat till ett intrång att tillhandahålla information om ursprung och distributionsnät för den intrångsgöranden varan eller tjänsten. Ett informationsföreläggande får enligt förslaget också meddelas mot bland annat den som i kommersiell skala har tillhandahållit en tjänst, exempelvis en elektronisk kommunikationstjänst, som använts vid intrång.

De föreslagna bestämmelserna innebär bl.a. att en Internetleverantör efter beslut i domstol i vissa fall ska vara skyldig att ge rättighetshavaren information om vem som har ett Internetabonnemang som har använts vid ett immaterialrättsintrång. För att få ut informationen måste rättighetshavaren lämna in en ansökan till domstol. Om domstolen konstaterar att ett intrång har begåtts med hjälp av det aktuella abonnemanget kan den besluta att uppgifterna ska lämnas ut. Därigenom blir det lättare att ingripa mot olovlig fildelning, vilket i sin tur stimulerar utvecklingen av lagliga alternativ för spridning av bl.a. film och musik på Internet.

Lagändringarna ska enligt förslaget träda i kraft den 1 juli 2008.

ANSVARIGT STATSRAÅD

[Beatrice Ask](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Justitiedepartementet](#)

RELATERAT

[Pressmeddelande: Upphovsmän, patenthavare och varumärkeshavare ska få bättre möjligheter att ingripa mot intrång i deras rättigheter](#)
[Ds 2007:19 Civilrättsliga sanktioner på immaterialrättsens område - genomförande av direktiv 2004/48/EG](#)

Rättsväsendet

<http://regeringen.se/sb/d/1912>

[Mål och budget för rättsväsendet](#)

[Polis](#)

[Åklagare](#)

[Rättsmedicin](#)

[Domstol](#)

[Kriminalvård](#)

[Brottsförebyggande frågor](#)

[Brottsoffer](#)

[Hemliga tvångsmedel och rättssäkerhet](#)

[Myndigheter](#)

Med rättsväsendet menar man vanligtvis de myndigheter som ansvarar för rättssäkerhet och rättstrygghet.

Målet för rättsväsendet är den enskildes rättstrygghet och rättssäkerhet. Målet för kriminalpolitiken är att minska brottsligheten och att öka människors trygghet.

Domstolarna utgör stommen inom rättsväsendet. Till rättsväsendet räknar man också de brottsförebyggande och utredande myndigheterna, dvs. Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten, samt Kriminalvården. Även andra myndigheter kan ha uppgifter som knyter an till rättsväsendet som t.ex. Kronofogdemyndigheten.

ANSVARIGT STATSRAÅD

[Beatrice Ask](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Justitiedepartementet](#)

RELATERAT

[Det svenska rättsväsendet - en kort introduktion](#)

Kriminalvård

<http://regeringen.se/sb/d/2386>

Kriminalpolitiken ska minska brottsligheten och öka människors trygghet. För kriminalvården innebär detta att, genom ett långtgående säkerhetstänkande där samhällsskyddsaspekter tillmäts stor vikt, förhindra att intagna begår brott under straffverkställigheten. Kriminalvården ska även tillvarata möjligheterna till påverkan och förändring som verkställigheten ger för att minska riskerna för återfall i brott.

Kriminalvårdskommittén fick 2002 i uppdrag att utarbeta ett förslag till en ny, modern kriminalvårdslag som kan svara mot kraven på en effektivt och humant bedriven kriminalvård. Utredningen skulle särskilt uppmärksamma frågor om hur fängelsetiden kan anpassas så att den förebygger återfall i brott utan att kraven på säkerhet och samhällsskydd eftersätts. En viktig utgångspunkt är att verkställigheten av straff ska bli mer individuellt utformad i framtiden. I juni 2005 presenterade kommittén sitt betänkande "Framtidens kriminalvård".

Kriminalvården är en viktig arena för samhällets narkotikabekämpning. Inom ramen för regeringens nationella handlingsplan mot narkotika har kriminalvården tilldelats särskilda medel bland annat för att erbjuda missbrukare program för motivation och behandling.

Risken för återfall i missbruk och brottslighet är särskilt stor i samband med frigivningen. För att möjliggöra en successiv övergång från anstalt till frihet med stöd och kontroll från kriminalvårdens sida finns det en möjlighet att avtjäna sista delen av långa fängelsestraff i hemmet genom intensivövervakning med elektronisk kontroll, s.k. elektronisk fotboja.

Kriminalvårdens organisation

Kriminalvården är indelad i sex geografiska regioner, ett huvudkontor och en transporttjänst. Huvudkontoret leds av enregionchef

ANSVARIGT STATSRAÅD

[Beatrice Ask](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Justitiedepartementet](#)

RELATERAT

[Ds 2007:24 Tillträdesförbud m.m. inom kriminalvården](#)

[Prop. 2006/07:127: Några ändringar i kriminalvårdslagstiftningen](#)

[Faktablad: Ingripanden mot unga lagöverträdare](#)

[Prop. 2005/06:165 Ingripanden mot unga lagöverträdare](#)

[SOU 2006:17 Ny häkteslag](#)

[Faktablad: En modernare kriminalvårdslag](#)

[Prop. 2005/06:123 En modernare kriminalvårdslag](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Kriminalvården](#)

Myndigheter

<http://regeringen.se/sb/d/1912/a/12352>

[Brottsförebyggande rådet \(BRÅ\)](#)

Box 1386, 111 93 Stockholm Tfn 08 - 401 87 00

[Brottsoffermyndigheten](#)

Box 470, 901 09 Umeå Tfn 090 - 16 57 10

[Domstolsverket \(DV\)](#)

551 81 Jönköping Tfn 036 - 15 53 00

[Ekobrottsmyndigheten \(EBM\)](#)

Box 820, 101 36 Stockholm Tfn 08 - 762 00 00

[Justitiekanslern \(JK\)](#)

Box 2308, 103 17 Stockholm Tfn 08 - 405 10 00

[Kriminalvården](#)

601 80 Norrköping Tfn 011 - 496 30 00

[Rikspolisstyrelsen \(RPS\)](#)

Box, 12256, 102 26 Stockholm Tfn 08 - 401 90 00

[Rättshjälpsmyndigheten](#)

Box 853, 851 24 Sundsvall Tfn 060 - 13 46 00

[Rättsmedicinalverket \(RMV\)](#)

111 20 Stockholm Tfn 08 - 441 76 00

[Säkerhets- och integritetsskyddsmyndigheten](#)

Box 22523, 104 22 Stockholm Tfn 08 - 617 98 00

[Åklagarmyndigheten](#)

Box 5553, 114 85 Stockholm Tfn 08 - 453 66 00

Polis

<http://regeringen.se/sb/d/5422>

[Polisutbildningen](#)

[Prümfördraget - samarbete för att bekämpa brottsli](#)

Justitiedepartementet ansvarar för polisväsendet. Departementet svarar för att polisväsendet får förutsättningar att uppfylla de krav som regeringen ställer.

Det gör departementet framför allt genom att formulera mål och riktlinjer för polisens arbete, medverka i budgetprocessen samt följa och analysera verksamheten. Detta gäller både polisens verksamhet nationellt och på det internationella planet. Departementet eller regeringen har dock inte befogenhet att bestämma hur en myndighet ska tillämpa en lag eller besluta i olika ärenden.

Rikspolisstyrelsen är central förvaltningsmyndighet för polisväsendet samt chefsmyndighet för Statens kriminaltekniska laboratorium. Till Rikspolisstyrelsen hör Rikskriminalpolisen, Säkerhetspolisen och

ANSVARIGT STATSÅD

[Beatrice Ask](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Justitiedepartementet](#)

RELATERAT

[Ds 2007:43 Behandling av personuppgifter i polisens brottsbekämpande verksamhet](#)

[Prop. 2007/08:6 Övergångsbestämmelserna till polisdatalagen](#)

[SOU 2007:39 Framtidens polis](#)

[SOU 2007:5 Summa summarum - en fristående myndighet för utredning av anmälningar om brott av poliser och åklagare](#)

[Prop. 2005/06:149 Kvalificerad skyddsidentitet](#)

[Prop. 2005/06:138 Personsäkerhet](#)

LADDA NER

[Dir. 2007:185 Vissa polisiära arbetsmetoder \(pdf 88 kB\)](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Rikspolisstyrelsen](#)

[Säkerhetspolisen](#)

[Polishögskolan](#)

Åklagare

<http://regeringen.se/sb/d/4485>

Eurojust

Justitiedepartementet ansvarar för åklagarväsendet och för att åklagarväsendet får förutsättningar att uppfylla de krav som regeringen ställer på verksamheten. Arbetet bedrivs framför allt genom att formulera mål och riktlinjer för åklagarväsendets arbete, medverka i budgetprocessen samt följa och analysera åklagarverksamheten.

Åklagarmyndigheten

Åklagarmyndigheten har två organisationsnivåer - en central ledningsnivå och en lokal, operativ nivå. Den centrala ledningsnivån ansvarar för verksamhetsledning, planering och samordning av verksamheten samt för strategi- och policyfrågor. På den centrala nivån ligger också funktioner som tillsyn, rättslig kontroll och överprövningsverksamhet, handläggning av tjänstefelsärenden och klagomål mot åklagare.

Som en del av den centrala ledningsstrukturen finns även fyra nationella utvecklingscenter - i Stockholm, Göteborg, Malmö och Umeå. Verksamheten där fokuserar på rättslig utveckling, analys och uppföljning av rättstillämpningen, arbetsmetoder, kunskapsuppbyggnad etc. Varje utvecklingscenter ansvarar för ett antal brottsområden, ex. specialstraffrätt med inriktning på narkotikabrott och smuglingsbrott, eller förmögenhetsbrott, övriga brottsbalksbrott, miljöbrott och korrruption. Tanken är att en betydande kompetens rörande skilda brottstyper ska samlas och utvecklas vid respektive center. De nationella utvecklingscentren ansvarar också för tillsyns- och

överprövningsverksamhet inom sina ansvarsområden.

De lokala åklagarkamrarna har ett heltäckande ansvar direkt under den centrala myndighetsledningen, och alla åklagare har en nationell behörighet.

Ekobrottsmyndigheten och Justitiekanslern

Ekobrottsmyndigheten är en särskild åklagarmyndighet för bekämpning av ekonomisk brottslighet. Vid myndigheten arbetar poliser, åklagare och ekonomer tillsammans. Ekobrottsmyndigheten leds av en generaldirektör som i åklagarfrågor har ställning som överåklagare.

Ytterligare en myndighet som har vissa åklagaruppgifter är Justitiekanslern. Justitiekanslern är ensam åklagare när det gäller tryck- och yttrandefrihetsbrott. Till Justitiekanslerns ansvarsområde hör också att vara regeringens juridiske rådgivare, att utöva tillsyn över myndigheter och deras tjänstemän i syfte att kontrollera att lagar och andra författningar efterlevs samt att företräda staten i vissa rättegångar som rör statens rätt (främst skadeståndsmål). Myndigheten har dessutom rätt att överklaga länsstyrelsers beslut enligt lagen om allmän kameraövervakning, som en del av uppgiften att bevaka enskildas integritet.

ANSVARIGT STATSRÅD

[Beatrice Ask](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Justitiedepartementet](#)

RELATERAT

[SOU 2007:8 Nya förutsättningar för ekobrottsbekämpning](#)

[SOU 2007:5 Summa summarum - en fristående myndighet för utredning av anmälningar om brott av poliser och åklagare](#)
[SOU 2005:84 En ny uppgifts- och ansvarsfördelning mellan polis och åklagare](#)
[Prop. 2004/05:26 En ny åklagarorganisation](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Åklagarmyndigheten](#)
[Ekobrottsmyndigheten](#)
[Justitiekanslern](#)

Hemliga tvångsmedel och rättssäkerhet

<http://regeringen.se/sb/d/9764>

[Hemliga tvångsmedel](#)
[Rättssäkerhet vid användande av hemliga tvångsmedel](#)
[Nya medel för att stärka rättssäkerheten](#)

I den svenska grundlagen finns bestämmelser som skyddar medborgarna mot ingrepp från det allmänna. Bestämmelserna har betydelse för vilka hemliga tvångsmedel de brottsbekämpande myndigheterna får använda.

Det är av grundläggande betydelse i en demokratisk rättsstat att post- och telehemligheten liksom rätten till privatliv och korrespondens respekteras. För att samhället ska kunna bekämpa brott på ett effektivt sätt är det dock ibland nödvändigt att de brottsbekämpande myndigheterna kan använda hemliga tvångsmedel, t.ex. hemlig teleavlyssning eller hemlig kameraövervakning.

Eftersom användning av hemliga tvångsmedel är ett ingrepp i den enskildas personliga integritet är det av största vikt att de vidtas med stor urskillning och att riskerna för oriktig tillämpning minimeras. De strikta förutsättningarna för hemlig tvångsmedelsanvändning framgår alltid av lag. Det är en uppgift för allmän domstol att i varje enskilt fall pröva om det finns sådana förutsättningar.

Skyddet mot oriktig tillämpning av olika tvångsmedel ligger till viss del i att den som är eller har varit utsatt för ett tvångsmedel

blir medveten om åtgärden och kan få den prövad av domstol eller på annat sätt. Vid användande av hemliga tvångsmedel är dock meningen med åtgärden att den enskilde ska vara omedveten om åtgärden. Hemlighållandet innebär en ökad risk för en oriktig tillämpning av reglerna om hur de hemliga tvångsmedlen får användas, och därför måste särskilda system för att garantera rättssäkerheten finnas.

ANSVARIGT STATSÅRÅD

[Beatrice Ask](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Justitiedepartementet](#)

RELATERAT

[Skr. 2007/08:34 Hemlig teleavlyssning, hemlig teleövervakning och hemlig kameraövervakning vid förundersökning i brottmål under år 2006](#)

[Faktablad: Förstärkt rättssäkerhet vid användandet av hemliga tvångsmedel](#)

[Prop. 2006/07:133 Ytterligare rättssäkerhetsgarantier vid användandet av hemliga tvångsmedel, m.m.](#)

[Prop. 2005/06:178 Hemlig rumsavlyssning](#)

[Prop. 2005/06:177 Åtgärder för att förhindra vissa särskilt allvarliga brott](#)

Brottmålsärenden

<http://regeringen.se/sb/d/1913>

[Nåd](#)

[Utvisning på grund av brott](#)

[Abolition](#)

[Förordnande av domstol](#)

[Särskild utlänningskontroll](#)

[Ingripande mot svenskt fartyg](#)

[Åtalstillstånd](#)

Regeringen fattar som enda instans beslut i cirka 1500 brottmålsärenden varje år.

Ärendena rör både den nationella straffrätten och den internationella straffrätten. Innan regeringen fattar beslut i ärendena handläggs de på Justitiedepartementet. Nationella brottmålsärenden av den här typen är:

- abolition,
- förordnande av domstol,
- nåd,
- särskild utlänningskontroll,
- tillstånd till ingripande mot svenskt fartyg,
- utvisning på grund av brott, samt
- åtalstillstånd.

Brottmålsärenden av internationell karaktär är exempelvis utlänningsärenden. Information om internationella ärenden finns under rubriken

ANSVARIGT STATSÅRÅD

[Beatrice Ask](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Justitiedepartementet](#)

Nåd

<http://regeringen.se/sb/d/2296>

[Hur söker man nåd?](#)

[Skäl och bedömning](#)

[Omvandling av fängelse på livstid](#)

[Utlandsdömda](#)

[Statistik](#)

Regeringen får enligt regeringsformen, en av grundlagarna, genom nåd befria någon från en brottspåföljd eller mildra påföljden. Det är regeringens sak att avgöra i varje enskilt ärende om nåd ska beviljas eller inte. Det finns ingen rätt till nåd. Nåd är till för undantagssituationer.

Ett beslut om nåd kan innebära att den dömda befrias från en påföljd eller att påföljden i stället bestäms till skyddstillsyn, villkorlig dom eller böter.

Regeringen kan även efterge eller mildra annan rättsverkan av brott, exempelvis allmän domstols beslut om utvisning på grund av brott.

Regeringen kan aldrig ompröva skuldfrågan i brottmålet. Nåd kan endast avse en brottmålsdom som vunnit laga kraft. Även utländska domar kan omfattas av nåd om den dömda har fått verkställigheten av påföljden överflyttad till Sverige.

Skadestånd eller rättegångskostnader som den dömda ska betala kan inte bli föremål för nåd. Detsamma gäller för straffprocessuella tvångsmedel som t.ex. häktning och reseförbud. Frågor om straffverkställighet, som t.ex.

anstaltsplacering, om verkställigheten kan ske genom intensivövervakning med elektronisk kontroll (s.k. fotboja) eller om den dömda kan komma i fråga för någon utslussningsåtgärd (frigång, vårdvistelse, vistelse i halvvägshus eller utökad frigång) kan inte heller bli föremål för nåd.

Det är Kriminalvården som ansvarar för frågor om straffverkställighet. Den som vill veta om fängelsestraffet kan avtjänas med fotboja bör alltså vända sig till Kriminalvården med sina frågor.

ANSVARIGT STATSRAÅD

[Beatrice Ask](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Justitiedepartementet](#)

RELATERAT

[Faktablad: Nåd i brottmål och upphävande av domstols beslut om utvisning](#)

[Faktablad: Clemency in criminal cases and cancellation of court-issued expulsion orders](#)

[Faktablad: Nåd i brottmål och upphävande av domstols beslut om utvisning, på arabiska](#)

Utvisning på grund av brott

<http://regeringen.se/sb/d/2327>

[Hur ansöker man om upphävande av utvisningsbeslut?](#)

[Skäl och bedömning](#)

[Statistik](#)

Endast svenska medborgare har en ovillkorlig rätt att vistas permanent i Sverige. En utländsk medborgare eller en statslös person som döms för ett brott kan av domstolen under vissa förutsättningar utvisas ur Sverige på grund av sin kriminalitet.

Bestämmelserna om domstols beslut om utvisning på grund av brott finns i 8 kap. utlänningslagen (2005:716). Där anges vad som krävs för utvisning och vilka faktorer som kan begränsa möjligheten till utvisning. Enligt bestämmelserna får en utlänning utvisas för brott som kan leda till fängelse, förutsatt att utlänningen döms till ett strängare straff än böter, eller om domstolen i brottmålet undanröjer en villkorlig dom eller skyddstillsyn som utlänningen har dömts till tidigare. En ytterligare förutsättning är att det kan antas att utlänningen kommer att göra sig skyldig till fortsatt brottslighet eller att brottet är särskilt allvarligt. Utvisning kan ske för viss tid eller på livstid.

De begränsningar som anges rör utlänningens anknytning till det svenska samhället. Domstolen ska vid bedömningen särskilt beakta utlänningens levnadsomständigheter och familjeförhållanden samt hur länge utlänningen har vistats i Sverige. Även arbete, bostad och social anpassning liksom kunskaper i svenska språket bör inverka på bedömningen.

I fall som rör barn ska särskilt beaktas vad hänsynen till barnets hälsa och utveckling samt barnets bästa i övrigt kräver. Vid bedömningen av om en utlänning ska utvisas på grund av brott ska domstolen särskilt beakta om utlänningen har barn i Sverige och, om så är fallet, barnets behov av kontakt med utlänningen, hur kontakten dem emellan har varit och hur den skulle påverkas av att utlänningen utvisas.

Hänsyn ska också tas till om det finns hinder mot verkställighet av utvisningen på grund av risk för dödsstraff, kroppsstraff, tortyr eller förföljelse och utlänningen därför inte kan sändas till ett visst land eller om det annars finns särskilda hinder mot att utvisningsbeslutet verkställs.

Det finns inga bestämmelser om när frågan om utvisning ska tas upp till prövning. Därmed kan såväl åklagaren som domstolen avgöra om frågan ska tas upp eller inte. Utvisning på grund av brott beslutas emellertid alltid av den domstol som handlägger brottmålet.

Regeringen får enligt 8 kap. 14 § utlänningslagen helt eller delvis upphäva en allmän domstols beslut om utvisning på grund av brott eller meddela ett tidsbegränsat uppehålls- och arbetstillstånd, om det finns hinder mot verkställighet på grund av risk för dödsstraff, kroppsstraff, tortyr eller förföljelse enligt reglerna i 12 kap. 1-3 §§ utlänningslagen, eller om det annars finns särskilda skäl för att beslutet inte längre ska gälla.

Regeringens rätt att bevilja nåd omfattar även utvisning på grund av brott. Frågan om nåd prövas därför även i sådana ärenden.

Regeringen kan vid sin bedömning av utvisningsbeslutet aldrig ompröva skuldfrågan i brottmålet.

ANSVARIGT STATSRAÅD

[Beatrice Ask](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Justitiedepartementet](#)

RELATERAT

[Faktablad: Nåd i brottmål och upphävande av domstols beslut om utvisning](#)

[Faktablad: Clemency in criminal cases and cancellation of court-issued expulsion orders](#)

[Faktablad: Nåd i brottmål och upphävande av domstols beslut om utvisning, på arabiska](#)

Internationellt rättsligt samarbete

<http://regeringen.se/sb/d/1915>

[Ansökningar om rättshjälp](#)

[Rättslig hjälp i civila mål och ärenden](#)

[Delgivning](#)

[Rättslig hjälp i brottmål](#)

[Telefonförhör](#)

[Upplysning om innehållet i utländsk rätt](#)

[Utlämning för brott](#)

[Överförande av lagföring för brott](#)

[Överförande av straffverkställighet](#)

[Rättsliga nätverk och samarbetsorgan](#)

[Internationella tribunaler och domstolar](#)

[Europeisk arresteringsorder](#)

[Pågående arbeten: Lagstiftning och förhandling inom EU](#)

[Lagar, konventioner m.m.](#)

En del av Justitiedepartementets internationella rättsliga samarbete innebär att departementet tar emot, granskar och vidarebefordrar framställningar till och från Sverige i ärenden om

- internationell rättslig hjälp i brottmål,
- utlämning för brott,
- överförande av straffverkställighet,
- internationellt samarbete som rör lagföring för brott,
- delgivning i brottmål och civilmål,
- rättslig hjälp i civila mål och ärenden,

- ansökningar om rättshjälp, samt
- upplysning om innehållet i svensk och utländsk rätt.

Funktionen går under benämningen "Centralmyndigheten".

På de här sidorna tillhandahåller Justitiedepartementet allmän information om internationellt rättsligt samarbete. Vi gör vårt bästa för att hålla uppgifterna aktuella och korrekta men vi kan inte ta ansvar för att informationen i alla fall är korrekt eller fullständig.

Den närmare informationen riktar sig framför allt till myndigheter.

Kontakta Centralmyndigheten. Adress: Justitiedepartementet Enheten för brottmålsärenden och internationellt rättsligt samarbete (BIRS) Centralmyndigheten 103 39 STOCKHOLM Tfn: 00 46-8-405 10 00 (vx), 00 46-8-405 45 00 (kansli) Telefax: 00 46-8-405 46 76 E-post: birs@justice.ministry.se

ANSVARIGT STATSRÅD

[Beatrice Ask](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Justitiedepartementet](#)

RELATERAT

[Faktablad: Internationellt rättsligt samarbete - Centralmyndighetens roll](#)
[Ds 2008:1 Sveriges antagande av rambeslut om överförande av frihetsberövande påföljder inom Europeiska unionen](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Lagrummet](#)

Nationell strategi för att möta hotet från terrorismen

<http://regeringen.se/sb/d/10258>

[Avvärja](#)

[Förebygga](#)

[Skydda](#)

[Konsekvenshantering](#)

Att bekämpa terrorism kräver ett stärkt samarbete över nationsgränserna och över olika politikområden. I en nationell strategi redovisar regeringen vilka åtgärder som ska genomföras under mandatperioden och vilka principer som ska vara vägledande för arbetet mot terrorism.

Terrorismen i dag

Terrorism är ingen ny företeelse, utan en del av det moderna Europas politiska historia. Sedan början på 1990-talet har emellertid en ny hotbild vuxit fram såväl i Europa som i andra delar av världen. Det nya hotet har en annan karaktär på så sätt att det präglas av starka kopplingar till religiös extremism.

Dagens allvarligaste terroristhot mot Europa såväl som globalt utgörs av grupper som söker legitimera våldsanvändning med hänvisning till extrema uttolkningar av islam. Massvåld och förstörelse kan vara ett mål i sig. Civilbefolkningen löper därför större risk att drabbas. Det direkta terroristhotet mot Sverige och svenska intressen bedöms vara låg, men hotbilden kan snabbt förändras. Det som hänt i våra europeiska grannländer kan hända även i Sverige.

Begreppet terrorism rymmer fler företeelser än planering och utförande av attentat. Det kan handla om propaganda och spridning av våldsbudskap, insamlande av pengar och stöd till terroristnätverk, indoktrinering, rekrytering till självmordsattentat, utbildning i gerillakrigföring eller bombtillverkning.

Strategi mot terrorism

Att bekämpa terrorism kräver ett starkt samarbete över nationsgränserna och över olika politikområden. Sverige har anslutit sig till det internationella samarbetet för att bekämpa terrorism genom ett aktivt deltagande i EU-samarbetet såväl som i det globala samarbetet, bl.a. genom tillträde till en rad FN-konventioner och tillämpning av ett flertal FN-resolutioner på området.

Ett större terroristattentat i Sverige skulle ställa samhället inför mycket stora utmaningar och påfrestningar. Mycket har gjorts för att förstärka nationella strukturer och bidra till stärkandet av nationella insatser. Hotet om terrorism kommer emellertid att finnas kvar under lång tid framöver, och regeringen vill redovisa vilka ytterligare åtgärder som ska genomföras under mandatperioden och vilka principer som ska vara vägledande för arbetet.

Sverige ska ha en bred beredskap, god samordning och ett effektivt resursutnyttjande i bemötandet av terroristhotet. Målet är att Sverige ska bli mer effektivt i arbetet med att

- avvärja,
- förebygga,
- skydda mot, och
- hantera konsekvenser av terroristverksamhet.

De åtgärder som tas upp i strategin presenteras därför under rubriker som motsvarar dessa områden.

Integritet och rättssäkerhet

Bekämpningen av terrorism lyfter också fram frågan om balansen mellan samhällets behov av säkerhet och den enskildes rättssäkerhet och respekt för de mänskliga rättigheterna.

Utgångspunkten bör vara att ju allvarigare och mer svårutredd brottsligheten är, desto större möjligheter bör finnas att använda olika former av tvångsmedel för att bekämpa denna. Samtidigt måste hänsyn tas till balansen mellan den totala verkan av samtliga sådana åtgärder å ena sidan och de konsekvenser som de sammantaget får för integritets- och rättssäkerhetshänsyn å andra sidan. Utökade befogenheter kan inte komma i fråga utan att också kombineras med tydliga regler för utövande och mekanismer för ordentlig efterhandskontroll av utövningen. Sedan januari 2008 finns en myndighet med uppdrag att utöva tillsyn över brottsbekämpande myndigheters användning av hemliga tvångsmedel; Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden.

RELATERAT

[Artikel: Samlad svensk strategi ska bekämpa terrorism](#)
[Skrivelse 2007/08:64 Nationellt ansvar och internationellt engagemang - En nationell strategi för att möta hotet från terrorismen](#)

Europadomstolen

<http://regeringen.se/sb/d/1490/a/91538>

[Lagstiftning](#)

[Rättsväsendet](#)

[Brottmålsärenden](#)

[Internationellt rättsligt samarbete](#)

[Strategi för att möta hotet från terrorismen](#)

[Europadomstolen](#)

Den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen) har utarbetats inom Europarådet. Sedan 1995 gäller Europakonventionen som svensk lag.

Staternas skyldighet att leva upp till sina åtaganden enligt konventionen kan prövas av den europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna (Europadomstolen). Domstolen, som ligger i Strasbourg i Frankrike, är också en del av Europarådet. Dess avgöranden är rättsligt bindande för den berörda staten.

Vilka slag av klagomål kan domstolen pröva?

Europadomstolen kan ta emot klagomål från enskilda personer, enskilda organisationer eller grupper av enskilda som anser att deras fri- och rättigheter enligt konventionen eller något av tilläggsprotokollen blivit kränkta. En första förutsättning är att den berörda staten är ansluten till konventionen och till respektive tilläggsprotokoll. Sverige är anslutet till konventionen och till de flesta av tilläggsprotokollen.

Ett klagomål måste avse en kränkning som har drabbat klaganden personligen och det måste röra en rättighet som anges i konventionen eller i något av tilläggsprotokollen. Ett klagomål kan inte rikta sig mot en enskild person eller organisation utan måste rikta sig mot en stat och det måste handla om en fråga för vilken staten kan hållas ansvarig. Man behöver inte vara medborgare i den stat som klagomålet riktas mot.

Den klagande måste också ha uttömt alla inhemska rättsmedel. Det betyder att den som vill klaga till Europadomstolen först måste ha försökt få rättelse till stånd inom landet ifråga genom att utnyttja de möjligheter som finns att överklaga myndigheters och domstolars beslut. I de flesta fall måste den klagande ha fört sin sak till den högsta instansen - normalt Högsta domstolen eller Regeringsrätten - innan det är möjligt att gå vidare med ett klagomål till Europadomstolen.

Ett klagomål måste ha inkommit till Europadomstolens kansli inom sex månader från det att det slutliga avgörandet i den berörda staten meddelades. Anonyma klagomål tas inte upp till prövning. Inte heller sådana klagomål som domstolen redan har prövat eller som granskas eller har granskats av något annat internationellt organ, till exempel någon av FN:s kommittéer som arbetar med mänskliga rättigheter. Domstolen kan även pröva så kallade mellanstatliga klagomål som anförs av en konventionsstat mot en annan konventionsstat.

Europadomstolens domar

Domstolens domar är rättsligt bindande för den berörda staten. I domen fastställer domstolen om staten brutit mot konventionen eller ej. Domstolen är dock inte någon överinstans till nationella domstolar och myndigheter. Den kan alltså inte ändra eller undanröja ett beslut fattat av en nationell myndighet eller domstol. Om domstolen har funnit att en kränkning av

konventionen har ägt rum, kan den döma ut ett skadestånd till klaganden.

Mer information

På Europadomstolens webbplats finns ytterligare information om Europakonventionen och domstolen, även på svenska. Där finns också blankett för klagomål samt uppgifter om hur man kommer i kontakt med domstolen.

EXTERNA LÄNKAR

[Europadomstolens webbplats](#)